PLAN DE CONVIVENCIA

<u>CEIP O BOLO</u>

ÍNDICE

1.- INTRODUCCIÓN

2.- XUSTIFICACIÓN

3.- MARCO LEGAL

4.- COMISIÓN DE CONVIVENCIA

4.1 Composición

4.2 Competencias

4.3 Funcións dos axentes responsables da convivencia escolar

4.4 Periodicidade reunións

4.5 Período de nomeamento e renovación da comisión de convivencia

5.- CONTEXTO DO CENTRO DOCENTE

5.1 Características do Centro

5.2 Relación coas familias e os servizos externos

5.3 Situación actual da convivencia

5.4 Respostas do centro ás situacións conflitivas

5.5 Necesidades de formación

5.6 Experiencias de convivencia para realizar no centro

6.- PLAN DE ACTUACIÓN

6.1 Principios Xerais

6.2 Obxectivos

6.3 Accións previstas para o profesorado

6.4 Accións previstas para o alumnado

6.5 Accións previstas para as familias

6.6 Accións previstas para o centro

6.7 Protocolos

7.- NORMAS DE CONVIVENCIA NO CENTRO

8.- ACTIVIDADES

9.- ESTRATEXIAS DE INTERVENCIÓN E PROCEDEMENTOS DE ACTUACIÓN

9.1 Condutas contrarias ás normas de convivencia

9.2 Condutas prexudiciais para a Convivencia do Centro

9.3 Expedientes disciplinarios

9.4 Faltas de asistencia

9.5 Puntualidade

9.6 Ausencias

10. RESPONSABLES DA EXECUCCIÓN DO PLAN

11.- DIFUSION, SEGUIMENTO DO PLAN

12. AVALIACIÓN DO PLAN

13.- PROPOSTAS DE MELLORA

14.- ANEXO

1.- INTRODUCCIÓN

Convivir significa vivir cos demais, o que supón que cada individuo debe compaxinar os seus intereses cos dos outros. No contexto escolar os obxectivos persoais deben, tamén, compaxinarse con obxectivos máis xerais marcados pola sociedade.

A convivencia apréndese e ensínase, supón aprender contidos que involucran todas as capacidades do alumno/a, tanto no racional como no afectivo, para o que se require unha adaptación ás distintas circunstancias, analizando e comprendendo as situacións nas que se xeran conflitos e buscando as causas para ofrecer unha resposta formativa axustada.

O respecto aos dereitos dos demais e o cumprimento puntual dos nosos deberes facilitan o clima de convivencia que desexamos.

O ensino da convivencia implica que todos os membros da Comunidade Educativa ofrezan un modelo e unha resposta coherente, unha referencia firme, sólida, conxunta que dé seguridade ao alumno/a.

Este Plan de Convivencia foi elaborado coa participación de todos os sectores da Comunidade Educativa. Recolle as normas fundamentais que todos temos que coñecer e cumprir para conseguir un bo clima de traballo e unhas relacións persoais que favorezan a convivencia, baseadas no respecto, a comunicación e a tolerancia.

Nel concrétanse unhas estratexias que faciliten a difusión, asunción e cumprimento das normas, adoptando así unhas medidas de carácter preventivo que eviten, en gran medida, o incumprimento da norma e a necesidade da aplicación de sancións.

Igualmente indícanse unhas actuacións a seguir ante o incumprimento da norma, que levan a cabo seguindo as canles establecidas no NOFC, onde se detallan os diferentes niveis de actuación en función da gravidade do problema:

1. Tratamento inmediato do conflito coa intervención do adulto responsable da actividade nese momento.

2. Información ao mestre titor e actuación por parte do mesmo.

3. Comunicación ás familias por parte do titor, se procede.

4. Información a Xefatura de Estudos e tratamento do problema por parte da mesma.

5. Intervención da Dirección.

6. Comisión de convivencia. Consello Escolar.

O Plan de Convivencia compleméntase co NOFC no que aparecen as normas a seguir en canto a horarios, espazos, materiais, instalacións e relacións persoais, así como a tipificación das faltas, protocolo a seguir ante o incumprimento das normas e as persoas ou órganos competentes para a aplicación de sancións.

2.- XUSTIFICACIÓN

Coa finalidade de mellorar a convivencia no centro elabórase este PLAN DE CONVIVENCIA e para poder así ofrecer a toda a comunidade educativa, unha resposta o máis axeitada posible de resolución e prevención, mellorando así a convivencia e o clima no centro, e así mellorar as condutas e actitudes que presenten dificultades na convivencia, mellorando así o clima de convivencia do grupo-clase e no conxunto do centro, non dende a imposición senón dende o diálogo, o respecto mutuo, o razoamento, o convencemento, o compromiso, a disciplina democrática, a participación.

3.- MARCO LEGAL

- Constitución Española de 1978.

- Estatuto de autonomía de Galicia.

- Declaración Universal dos Dereitos Humanos.

- Lei 2/2014, do 14 de abril, pola igualdade de trato e a non discriminación de lesbianas, gays, transexuais, bisexuais e intersexuais en Galicia.

- Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa, (LOMCE).

- **Lei 4/2011**, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar.

- Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia.

- Lei 11/2007, do 22 de xuño, de acceso electrónico dos cidadáns aos servizos públicos.

- Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común.

- Lei Orgánica 8/1985, do 3 de xullo, reguladora do dereito á educación.

- Lei 3/1986, do 18 de decembro, de Consellos Escolares de Galicia.

- **Real Decreto 126/2014**, polo que se establece o currículo básico de educación primaria.

- **Decreto 8/2015**, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011.

- **Decreto 105/2014,** do 4 de setembro, polo que se establece o currículo de educación primaria na comunidade autónoma de Galicia.

- Decreto 198/2010, do 2 de decembro, polo que se regula o desenvolvemento da Administración electrónica na Xunta de Galicia nas entidades dela dependentes.

- **Decreto 330/2009**, polo que se establece o currículo de educación infantil na comunidade autónoma de Galicia.

- Decreto 374/1996, do 17 de outubro, polo que se aproba o Regulamento Orgánico das escolas de Educación Infantil e os colexios de Educación Primaria.

4.- COMISIÓN DE CONVIVENCIA

A Comisión de Convivencia será quen dinamice, revise e actualice o Plan de Convivencia, escoitando e recollendo todas as iniciativas e suxerencias de todos os sectores da Comunidade Educativa.

4.1.- Composición da Comisión de Convivencia:

- O /A director/a, que será o seu presidente.

- Un mestre, que será tamén o Secretario.

- A nai dun alumno/a.

4.2.- Competencias da Comisión de Convivencia

- Elaborar o plan de convivencia do centro e dinamizar todos os sectores da comunidade educativa, incorporando as súas iniciativas e achegas no procedemento de elaboración, desenvolvemento o seguimento do citado plan.

- Adoptar as medidas preventivas necesarias para garantir os dereitos de todos os membros da comunidade educativa e o cumprimento das normas de convivencia do centro.

- Impulsar accións dirixidas á promoción da convivencia, especialmente o fomento de actitudes para garantir a igualdade entre homes e mulleres, a igualdade de trato de todos os membros da comunidade educativa e a resolución pacífica de conflitos.

- Propor ao consello escolar as medidas que considere oportunas para mellorar a convivencia, así como dar conta a este, cando menos dúas veces ao longo do curso, das actuacións desenvolvidas e das correccións e medidas disciplinarias impostas.

- Propor, de ser o caso, á persoa titular da dirección do centro persoas que poidan formar parte do equipo de mediación.

- Coñecer o cumprimento efectivo das correccións e medidas correctoras nos termos en que fosen impostas e informar o consello escolar sobre o grao de cumprimento da normativa vixente.

- Realizar o seguimento dos compromisos de convivencia subscritos no centro.

- Elaborar unha memoria anual sobre a análise da convivencia e conflitividade no centro, na cal se reflicten as iniciativas no ámbito do centro sobre a materia. Este

informe será trasladado ao consello escolar do centro e ao correspondente servizo territorial de Inspección Educativa.

- Revisar anualmente o Plan de Convivencia coas finalidade de que estea actualizado.

- Propor a Administración educativa as propostas de mellora.

4.3.- Funcións dos axentes responsables da convivencia escolar

<u>Claustro de mestres</u>

O claustro, ademais das funcións que lle atribúe o artigo 129 da Lei orgánica 2/2006, terá as seguintes funcións:

a) Realizar propostas para a elaboración do plan de convivencia e das normas de convivencia do centro.

b) Participar na avaliación anual da convivencia no centro, incidindo especialmente no desenvolvemento do plan de convivencia.

c) Propor actuacións de carácter educativo, especialmente as relacionadas coa resolución pacífica de conflitos.

<u>O Consello Escolar</u>

O consello escolar do centro educativo, ademais das funcións que lle atribúe o artigo 127 da LOMCE 8/2013 e o artigo 57 da Lei orgánica 8/1985, do 3 de xullo, reguladora do dereito a educación, terá as seguintes:

a) Elixir as persoas representantes da comisión de convivencia.

b) Establecer directrices para a elaboración do plan de convivencia e das normas de convivencia do centro.

c) Realizar anualmente o seguimento e a avaliación do plan de convivencia e das normas de convivencia do centro.

d) Propor actuacións en relación coa convivencia para todos os sectores da comunidade educativa, especialmente as relacionadas coa resolución pacífica de conflitos.

Equipo directivo.

a) Elaborar, de ser o caso, o plan de convivencia do centro e as demais actuacións derivadas do desenvolvemento, seguimento, avaliación e revisión deste, así como as demais competencias da comisión de convivencia, mentres esta non estea constituída.

b) Impulsar as actividades previstas no plan de convivencia, así como velar pola realización destas e polo cumprimento das normas de convivencia.

A dirección, ademais das funcións que lle atribúe o artigo 132 da Lei orgánica 8/2013, terá as seguintes funcións en materia de convivencia:

a) Garantir as condicións para que exista no centro un adecuado clima escolar que favoreza a aprendizaxe e a participación do alumnado.

b) Garantir o exercicio da mediación, a imposición de medidas correctoras e o desenvolvemento dos procesos e procedementos que se establecen neste decreto.

c) Velar polo cumprimento das medidas correctoras por parte do alumnado.

D) De conformidade co artigo 132 f) da Lei orgánica 8/2013, correspóndelle á dirección a imposición das medidas correctoras, sen prexuízo do establecido no artigo 44 deste decreto, consonte o artigo 26 da Lei 4/2011, do 30 de xuño.

Neste centro as funcións que lle corresponden á xefatura de estudos son asumidas pola dirección do centro. Estas función son as seguintes:

a) Coordinar e dirixir as actuacións establecidas no plan de convivencia do centro e nas normas de convivencia do centro.

b) Velar polo desenvolvemento coordinado e coherente das actuacións establecidas no plan de convivencia e das actuacións relativas á mellora da convivencia reflectidas nos respectivos plans de acción titorial e de atención á diversidade do centro.

c) Promover o exercicio da mediación que se leve a cabo no centro.

d) Organizar a atención educativa do alumnado, a quen se lle suspendese o dereito de asistencia á clase, no marco do disposto nas normas de organización e funcionamento do centro.

Órganos de coordinación docente

1. Os órganos de coordinación docente, no seu ámbito competencial, serán responsables de incorporar nas súas actuacións as medidas e os acordos adoptados, de conformidade co que estableza o plan de convivencia e as normas de convivencia do centro.

2. En todo caso, as medidas e os acordos do número anterior serán recollidos pola comisión de coordinación pedagóxica e polo resto dos órganos de coordinación docente para incluílos nos documentos institucionais do centro, concretamente nas concrecións curriculares de etapa, para asegurar a coherencia destes co proxecto educativo do centro e a programación xeral anual.

Consello para a Convivencia Escolar da Comunidade Autónoma de Galicia

a) Avaliar a situación da convivencia nos centros, establecendo estratexias para a recollida de información, análise e difusión dos datos, impulsando a investigación neste ámbito.

b) Analizar e propor liñas de actuación de investigación, prevención e inclusión en materia da mellora da convivencia escolar.

c) Propor iniciativas de cara á mellora do clima escolar, elevando propostas de actuación á Administración educativa e realizando o seguimento e a avaliación destas iniciativas.

d) Propor liñas de actuación en materia de formación do profesorado no que respecta á convivencia escolar, promover a elaboración de materiais e recursos e facilitar o intercambio de experiencias.

e) Colaborar no desenvolvemento de programas preventivos e para a detección precoz de situacións conflitivas nos centros educativos.

f) Colaborar con diferentes organismos e entidades que teñan entre os seus fins a prevención e resolución de conflitos, así como a potenciación e mellora da convivencia escolar.

g) Coordinar as súas actuacións cos distintos servizos e organismos que teñen responsabilidades, competencias e implicación en materia de convivencia e canalizar, de ser o caso, ás instancias competentes os temas obxecto de consulta ou asesoramento que lle correspondan.

h) Elaborar ao final de cada curso escolar unha memoria anual en que se recolla a situación da convivencia nos centros docentes non universitarios sostidos con fondos públicos da Comunidade Autónoma de Galicia.

i) Realizar cantas outras funcións lle sexan encomendadas pola consellería con competencias en materia de educación para a mellora da convivencia escolar.

No cumprimento das funcións anteriores deberá terse en conta, nos casos en que sexa procedente, a perspectiva de xénero, que será especificamente valorada nos informes, avaliacións, iniciativas e propostas de liñas de actuación para previr e tratar a violencia por razón de sexo.

4.4.- Periodicidade das reunións

A Comisión de Convivencia reunirase cada vez que sexa necesario por temas disciplinarios e polo menos **unha vez por trimestre**. Elaborará un informe que debe recoller as incidencias producidas no período, as actuacións levadas a cabo e os resultados conseguidos.

4.5.- Período de nomeamento e renovación da comisión de convivencia

O nomeamento dos membros será por un período de dous anos a e será renovable por outros dous. No suposto de que un dos membros perdese a súa representatividade, procederase ao seu cesamento e designarase unha persoa substituta polo tempo que reste de exercicio no cargo.

5.- CONTEXTO DO CENTRO DOCENTE

5.1- <u>Características do Centro</u>

O CEIP O Bolo, está na localidade do Bolo, cabeceira do Concello do mesmo nome, na provincia de Ourense.

O Concello do Bolo é un concello pequeno, onde a súa poboación dedícase, maioritariamente, ao sector primario, aínda que algunhas familias susténtanse grazas ao sector terciario. Hai unha poboación moi envellecida.

A nivel educativo no concello existe só o noso Centro. Recibimos aos nenos/ as de todo o Concello. Cando foi construído había máis de douscentos alumnos, número que foi baixando pouco a pouco, primeiro pola saída dos nenos/as de Secundaria e despois polo descenso da natalidade.

Somos un centro cunha unidade de Educación Infantil e dúas de Educación Primaria.

No referente ao profesorado, o colexio conta con catro mestres especialistas (educación infantil, inglés, música, educación física) que permanecen todo o seu horario no Centro e dous mestres itinerantes (relixión e audición e linguaxe).

5.2.- Relación coas familias

A relación coa maioría das familias é satisfactoria pero mellorable. Esta participación debe se máis frecuente, máis comprometida e sobre todo máis xeneralizada. Neste sentido, as propostas encamiñadas a unha mellor participación estarán sempre abertas por parte do centro, moi especialmente, dende a acción titorial. Facemos reunións informativas e de coordinación tanto de forma global como particular, fixadas nas programacións anuais.

Nas reunións de comezo de curso dítanse as normas que van rexer no centro e tamén as concretas das aulas. As situacións particulares que afectan a convivencia e resolución dos conflitos soen resolverse informando á familia e tentando chegar a un consenso sobre as actuacións.

5.3.- Situación actual da convivencia

O enfoque da convivencia no centro ten unha visión positiva, polo que as actuacións irán dirixidas ao desenvolvemento dos comportamentos axeitados para unha mellor convivencia e para unha resolución dos conflitos a través de canles de participación, comunicación que impliquen ademais unha prevención dos problemas de conduta.

Existen no centro unhas normas de conduta e convivencia en todas as aulas do centro, ademais de guiarse pola normativa que figura no NOFC vixente.

Nos últimos cursos o clima de convivencia no centro é bo. Non se observan problemas importantes, aparecen algunha vez conflitos moi esporádicos, que se soen resolver co diálogo, a conciliación, advertencia aos pais, e algunha medida disciplinaria leve (quedarse sen recreo e algunha vez sen saídas extraescolares).

Para levar a cabo esta fase de diagnóstico elaboráronse enquisas para mestres, alumnado, familias e persoal non docente.

A participación a través de cuestionarios foi dun 100% en todos os sectores.

DAS RESPOSTAS DADAS POLOS DIFERENTES SECTORES DETERMÍNANSE OS PROBLEMAS.

OS PROFESORES RESPONDEN

Con respecto aos conflitos.

- ✓ O profesorado manifesta por unanimidade atoparse a gusto dando clase neste centro.
- ✓ Existen problemas de comportamento ocasionais.
- ✓ As dificultades consisten na súa maioría
    1. Moi faladores, non escoitan ao mestre
    2. Falta de atención
    3. Non esperan a súa quenda
    4. Non escoitan ás compañeiras ou compañeiros
    5. Dificultades para dialogar
  - ✓ Perfil do neno/a que causa eses conflitos ocasionais:
    1. En nenos/as inquedos/as
    2. Alumnado que quere ser protagonista
    3. Alumnado moi competitivo
- ✓ Faltan habilidades sociais para resolver estes conflitos

SITUACIÓNS CONFLICTIVAS	
SUCEDE POUCO	• O enfrontamento entre grupos de alumnos • Malas contestacións na clase por parte dalgún alumno/a • Enfrontamentos dun grupo con outro co que se leva mal • Nenos que non están integrados e se senten sos • Os mestres van cada un ao seu
CON CERTA FRECUENCIA	• Pelexas • Insultos entre alumnos • Os alumnos resolven os conflitos entre eles
MOITO	• O alumnado acude ao adulto para resolver os seus conflitos

ACTUACIÓN DO PROFESORADO
• Conversa co implicado a parte • Coloca ao conflitivo a parte para evitar que se repita • Trátase o problema en titoría • Acude ao resto dos compañeiros para tratar de buscar una solución • Chamar aos país • NOFC castigos ou faltas de orde

1. O profesorado non percibe fora da súa aula violencia e algunha situación de discriminación así como algún tipo de actitude machista e prepotente que non son percibidas na aula
2. A maioría coñece o NOFC e ten una copia.

Con respecto ás agresións entre alumnado.

1. O profesorado considera que as agresións e os abusos é un problema grave para a convivencia escolar
2. Que as agresións verbais soen ser as mais frecuentes no centro: insultos, ameazas.
3. Pensan que no centro a causa das agresións verbais mais común é a personalidade do alumnado que as leva a cabo, o seu carácter, seguido por aqueles que opinan que hai intolerancia por parte dos nenos/as.
4. Este tipo de agresións ocorren con maior frecuencia no patio, e con menor frecuencia nos cambios de clase e nas subidas e baixadas. Non soe haber conflitos cando se traballa en grupo.
5. Son frecuentes:
    a. No fútbol, pola rivalidade entre os que xogan
    b. Un perfil de nena celosa e acaparadora
    c. Rivalidade entre nenas
    d. Problemas noutros deportes
6. Este tipo de agresións provoca tensión e cansan aos mestres.

Con respecto as relación entre mestres.

1. Hai una boa relación e comunicación entre os mestres, así como a relación entre profesorado e alumnado considérase boa tamén.
2. O profesorado pensa que os seus compañeiros teñen una boa imaxe de si mesmo e mesmo que o alumnado ten unha boa imaxe dos profesores.
3. Os profesores pensan que entre eles hai diferenzas en canto as normas de aula
4. Cando un profesor ten na súa aula un problema de disciplina ou conflito cun alumno determinado normalmente se comunica:
    a. Aos compañeiros
    b. A titora ou ao director
5. O profesorado pensa que no caso de que os profesores non tiveran boas relacións, incidiría directamente na disciplina do alumnado.
6. Todos manifestan ter unas boas relación coas familias dos alumnos.
7. Manifestan que as familias deben participar na convivencia do centro e axudar ao profesorado nas súas tarefas.
8. Propóñense actividades para mellorar a convivencia no centro:
    a. Xornadas de convivencia: comidas, cafés dentro do horario de traballo.
    b. Queda recollida a queixa de que hai pouco tempo de comunicación entre os mestres para falar.
9. Gustaríalle ao profesorado que nestas actividades de convivencia participara todo o profesorado.
10. Sempre o tempo é un atranco para implicarse en proxectos e involucrase.

Posibles solucións presentadas:

1. Favorecer a convivencia como obxectivo prioritario do proxecto educativo.
2. Tratamento específico do alumnado máis conflitivo.
3. Aplicación de sancións estritas foi percibida como solución, pero en menor medida.
4. Proponse:
    - ✓ Terapias para alumnado disruptivo.
    - ✓ Charlas para pais e nais.
    - ✓ Traballar estes temas dentro do claustro para chegar a acordos.

- ✓ Respectar os horarios dos cambios de clase.
- ✓ Involucrarse todos e todas nisto.
- ✓ Acudir a persoas especializadas para resolver e formar ao profesorado.

O profesorado está disposto a involucrarse.

Sempre que se cumpran estas condicións:

1. Sempre e cando todo o equipo docente se implique
2. Cando as familias tamén se impliquen

O profesorado considera moi importante o tema da convivencia no centro.

O ALUMNADO RESPONDE

Manifestan:

1. Levarse ben cos compañeiros e co profesorado.
2. A maioría pensa que os compañeiros teñen una boa opinión deles así como tamén a ten o profesorado.
3. A maioría pensa que hai diferenzas entre as normas de clase duns profesores a outros.
4. Os conflitos ocorren mais nos recreos.
5. O alumnado ten a idea de que se insisten acaban atendendo cando outro non quere escoitar as súas ideas.
6. Din que cando non pode resolver un conflito, ás veces acoden a un adulto.
7. As veces interveñen outros compañeiros.
8. A maioría afirma que nunca se sentiu insultado, ridiculizado ou agredido verbalmente.
9. A maioría afirma que non o fan.
10. As veces falan mal deles ás costas, logo danse de conta.
11. A maioría pensa que a resolución de conflitos é cousa das mestras e dos alumnos.
12. Nunca teñen medo de ir ao colexio.
13. Outros xeitos de resolver:
    - → Falan co compañeiro para tratar de amañalo.

- → Inténtano sos antes que pedir axuda.
- → Acoden a titora ou a outro profesor.
- → Cálanse porque falar é de “chivatos”.

14. En canto a situacións concretas opinan:
    - → Non haber enfrontamentos entre alumnos e profesores.
    - → Hai empate entre os que nunca ven malas palabras na aula e os que din que a veces.
    - → En ocasións non se respectan as normas.
    - → A veces hai pelexas e insúltanse.
    - → Non perciben que haxa alumnado que se sinta so e que non esté integrado.
    - → Perciben que os profesores traballan en equipo.
    - → Os mestres sempre os escoitan.
    - → Ás veces abúrrense na clase.

AS SÚAS PROPOSTAS PARA MELLORAR NA CONVIVENCIA

- Que non se usen os castigos colectivos.
- Aprender a resolver os conflitos dialogando.
- Aprender a escoitar.
- Respecto ás diferenzas, ás normas, aos profesores e aos alumnos por parte dos profesores.
- Buscar mediadores para resolver os conflitos.
- Compartir os xogos e os espazos do patio con outros alumnos doutras clases.
- Que ningún alumno se sinta so: buscalos para xogar.
- Falar mais baixo.
- Colaborar e participar mais nas responsabilidades.
- Aprender a respectar os do outro sexo.

AS FAMILIAS RESPONDEN

A valoración global da convivencia do centro é boa:

- O clima de traballo e as relación entre o profesorado.

- As relación co equipo directivo.
- O profesorado co alumnado.
- As relación entre alumnado.
- As familias co profesorado.
- As relación co persoal non docente.

Protagonistas destes conflitos:

- Entre profesores: nunca ou poucas veces existen.
- Poucos entre alumnado e profesores.
- Poucas veces entre alumnos.
- Entre profesores e familias poucas veces.
- Nunca co persoal docente.

Os conflitos mais frecuentes:

- Agresións verbais.
- Nunca hai agresións físicas do profesorado ao alumnado.
- Algunha agresión verbal do profesorado ao alumnado e do alumnado ao profesorado.
- Nunca houbo intimidación e acoso entre alumnos.
- Poucos problemas entre profesores.
- Pouco vandalismo.
- Nunca hai roubos.
- Algunhas condutas disruptivas.
- Pouca indisciplina.

Nunca hai maltrato na escola. Os pais valoran aos profesores:

- Bastantes veces manteñen reunións as titoras para informar e coordinar.
- Nunca desautorizan aos pais ante os fillos.
- Nunca os pais amosan ser desconsiderados co que fan os profesores.
- Bastantes veces gaban a actuación da mestra.
- Bastantes veces cambian o punto de vista tras falar co profesor.

Mellorar a convivencia:

- Traballar en equipo pais e mestres.
- Respecto e convivencia.

- Normas e obxectivos comúns aínda que cada un o traballe de diferente xeito.
- Informar aos pais do comportamento do seu fillo.
- Non ameazar con castigos por parte dos profesores que nunca se levarán a cabo.
- Non dubidar en castigar a quen o merece.
- Conseguir acercarse ao alumno por parte dos profesores pero sen perder as formas.
- Ser intolerantes ante a violencia: violencia cero: insultos, labazadas... Reflexión e castigo.
- Mais disciplina pero mais ensinarlles a dialogar.
- Maior coordinación entre profesorado e orientación.

5.4.-<u>Respostas do centro ás situacións conflitivas</u>

A resposta educativa do persoal docente do Centro é a de enfrontarse aos conflitos cunha actitude positiva a través das diversas canles establecidas:

- diálogo
- conciliación
- mediación
- respecto
- comunicación

Considérase necesario potenciar a mellora da convivencia a través da adquisición de habilidades concretas para enfrontarse aos pequenos conflitos que se presenten, sería como medio de aprendizaxe para cando as circunstancias da sociedade actual así o requiran dos nosos alumnos/as dentro e fóra do ámbito educativo.

5.5.- <u>Necesidades de formación</u>

A formación sobre convivencia e resolución de conflitos é imprescindible para tentar mellorar as pautas de actuación que potencien un clima favorable no centro. É necesaria unha formación específica para atender as posibles situacións relacionadas coa convivencia e a conflitividade que se dan cada vez máis na sociedade actual .

Compre introducir na formación permanente do profesorado o complexo mundo das relacións interpersoais no centro: habilidades sociais, resolución de conflitos, estratexias para o fomento da participación e intervención ante problemas de conduta.

5.6.- <u>Experiencias de convivencia para realizar no centro</u>

As experiencias para desenvolver no Centro que favorezan a convivencia podémolas resumir nos seguintes puntos:

- Debate e discusión sobre a Normativa do Centro no que respecta a convivencia nas aulas. A principio de curso .

- Potenciación das habilidades de comunicación no alumnado para a mellora da convivencia. Desenvolvemento de Habilidades Sociais .

- Fomento da tolerancia, a aceptación da diversidade e a resolución de conflitos de forma pacifica.

- Charlas a pais reforzando a información que se dá ao alumnado, incidindo nas estratexias familiares que son máis recomendables para favorecer a resolución de conflitos.

6.- PLAN DE ACTUACIÓN

Para levar a cabo este Plan de Convivencia baseámonos nos **<u>seguintes principios xerais.</u>**

6.1.- Principios Xerais:

1- A elaboración do Plan é o resultado do consenso de todos os sectores que formamos a Comunidade Educativa (profesorado, familias e alumnado) para o fomento dunha mellor convivencia no Centro.

2- En materia de Convivencia e disciplina, o profesorado, persoal non docente e alumnado está sometido a correspondente normativa da nosa comunidade autónoma e o RRI do noso centro.

3- Non consideraremos os aspectos da convivencia só como aspectos organizativos senón con contidos a desenvolver e parte da formación do alumnado. Débese ter en conta a convivencia e a participación como parte da aprendizaxe.

4- Consideramos a Convivencia como un fin educativo a traballar e non só unha mera aplicación de medidas disciplinarias.

5- A convivencia é un obxectivo formativo en si mesmo e fundamental en todo o proceso educativo.

6- Desenvolveranse no alumnado unha serie de valores e habilidades de comunicación e de relación social.

7- O conflito é algo normal en toda sociedade libre e democrática . Debe entenderse, polo tanto, de xeito positivo para levar a cabo a tarefa educativa e, sobre todo, que a busca de solucións pacíficas de forma democrática e dialogada poida servir como medio de aprendizaxe, mantendo sempre a harmonía nas relacións interpersoais.

8- Os problemas aparecen porque son propios das relacións humanas, pero a prevención contribúe a reducilos.

Cando sexa necesaria unha corrección ou sanción estas terán un propósito formativo, para garantir tanto un bo funcionamento, como unha socialización axeitada e autónoma dos individuos que requiran a aplicación de medidas disciplinarias.

A disciplina debe favorecer os obxectivos educativos estimulando cambios cognitivos, emocionais e condutuais.

6.2. - Obxectivos

Para conseguir unha óptima convivencia no centro, nun clima de diálogo e boas relacións entre todos os compoñentes da Comunidade Educativa, propómonos os seguintes obxectivos:

1. Facilitarlles aos órganos de goberno e ao profesorado instrumentos e recursos en relación coa prevención da violencia e mellora da convivencia no centro.

2. Concienciar e sensibilizar á comunidade educativa sobre a importancia dunha adecuada convivencia escolar e sobre os procedementos para mellorala e acadar un ambiente educativo que permita o óptimo aproveitamento dos recursos que a sociedade pon á disposición do centro.

3. Fomentar os valores, as actitudes e as prácticas que permitan mellorar o grao de aceptación e cumprimento das normas e avanzar no respecto á diversidade e no fomento da igualdade entre homes e mulleres.

4. Facilitar a prevención, a detección, o tratamento, o seguimento, a xestión e a resolución dos conflitos que se poidan producir no centro e aprender a utilizalos como fonte de experiencia e aprendizaxe.

5. Facilitar a prevención, detección e eliminación de todas as manifestacións de violencia, especialmente do acoso escolar, da violencia de xénero e das actitudes e comportamentos xenófobos e racistas.

6. Facilitar a conciliación ou a mediación para a resolución pacífica dos conflitos.

7. Contribuír desde o ámbito da convivencia á adquisición das competencias básicas, particularmente das competencias social e cidadá e para a autonomía e iniciativa persoal.

8. Fomentar e facilitar a participación, a comunicación e a cooperación das familias no mantemento da convivencia.
9. **9.** Establecer, incrementar e consolidar as relacións con entidades e institucións do contorno que contribúan á construción de comunidades educadoras e a unha convivencia de calidade que potencie os dereitos e as liberdades fundamentais.

6.3 .- Accións previstas para o profesorado

1. Coñecer aspectos básicos da convivencia entre iguais, a convivencia na interculturalidade e a convivencia na diferenza de xénero.
2. Dotar ao profesorado das ferramentas prácticas para a detección, o abordaxe e a resolución de conflitos.
3. Clarificar as vías de actuación que permitan ao profesorado resolver, derivar ou notificar posibles situacións de desprotección ou de risco que se detectan a raíz de conflitos que se dan na aula.

6.4.- Accións previstas para o alumnado

1. Sensibilizar ao alumnado sobre o seu papel activo e a implicación no recoñecemento e control dos conflitos de convivencia no centro.
2. Desenvolver habilidades que favorezan o aumento da autoestima e autoconcepto, necesario para saber enfrontarse sen medo aos posibles conflitos.
3. Favorecer a comunicación e a toma de decisións por consenso.
4. Difundir os medios dos que dispón o centro para a resolución de conflitos.

6.5.- Accións previstas para as familias

1. Sensibilizar aos pais, nais e titores da importancia de previr condutas violentas nos seus fillos/as.
2. Favorecer a reflexión das familias sobre a importancia do estilo de interacción familiar.

6.6.- Accións previstas para o Centro

1. Establecer canles e actuacións que faciliten a expresión das tensións e discrepancias, así como a resolución de conflitos de forma non violenta.
2. Mellorar o clima de convivencia no centro en beneficio dunha educación de calidade.
3. Potenciar a formación de todos os membros da comunidade educativa para que poidan resolver os conflitos de forma tolerante e non violenta.

6.7. Protocolos

6.7.1 Protocolo de intervención en conflito

O conflito: Aprendizaxe na resolución do conflito

Para afrontar a convivencia resulta imprescindible pensar no conflito como unha cousa inevitable e necesaria. Así podemos ter unha visión positiva do mesmo e podemos traballar con el e aproveitalo como unha oportunidade educativa. Polo tanto a primeira intervención ante o conflito é preventiva:

1. Traballar o conflito: Consideramos fundamental o tratamento do conflito na labor da titoría para o cal se dota ao titor de material e tempo para dedicalo a traballar o conflito a través do programa de Habilidades Sociais.

- Prevención do maltrato
- Normas de aula

- Cravos na cancela
- Resolver conflitos

2. Afrontamento do conflito (consultar recursos do plan)
   - → Facer persoas non so transmitir coñecementos: formación integral
   - → Clima da escola: consensuar valores: asertividade fronte á permisividade e autoritarismo (Folla informativa para o alumnado)
   - → Coidado das relacións interpersoais
   - → Coidado das relacións co resto da comunidade

Ante calquera conflito leve será o profesorado titor e o especialista o que resolva mediante o diálogo e a negociación cos implicados

1. Ante o incumprimento dunha norma axudaráselle a reflexionar sobre o seu comportamento para que sexa consciente das consecuencias do seu comportamento.
2. Segundo a gravidade da falta haberá unha amoestación verbal ou sanción, tendo en conta o NOFC e as normas de convivencia. Tratarase de restablecer a situación, pedindo perdón ou ben fixando entre os implicados o xeito de restablecer as relacións .
3. Informaráselle á familia dos conflitos, ben no momento no que xurdan ben nas titorías. Buscarase que a familia adopte criterios comúns de actuación cara a reforzar as medidas adoptadas
4. Cando o conflito é de relevancia a actuación a seguir está no NOFC.

6.7.2 Protocolo de intervención en conflitos disciplinarios

Cando hai un conflito disciplinario, termos en conta o seguinte:

1. O profesorado ten que intervir de xeito correctivo co alumnado que prantexa un conflito contrario as normas de convivencia establecidas no NOFC.
2. No caso de que a conduta persista tras a intervención, ou ben sexa merecedora de sanción, aplicarase a amoestación por escrito sempre, coa

conseguinte información aos pais/titores, e a firma do documento , aplicándose a sanción establecida no NOFC.

3. Cando se da unha conduta contraria as normas de convivencia que leve implícita una sanción por escrito, valorarase polo titor/a e o profesorado que imparten a sanción , a necesidade de intervención do departamento. A solicitude de intervención do departamento ten que estar xustificada e informada a familia do alumno/a. (ANEXO1)
4. Actuación do Departamento de orientación (ANEXO 2)

   Pasos a seguir unha vez recollida a demanda do titor/a:

   - Estudar a solicitude de demanda por parte do titor/a ou doutro profesor/a
   - Recollida de información do comportamento do alumno/os en diferentes contextos.
   - Manexo da conduta do neno/a por parte dos adultos
   - Sociograma (cohesión da aula, clima, capacidade de liderazgo…)
   - Observacións dentro e fora da aula: recreos, corredores, comedor …
   - Rexistro da conduta por parte dos profesores que lle dan clase
   - Entrevista coa familia
   - Toma de decisión: proposta de intervención
   - Solicitude de intervención dos servizos externos ao centro se fose necesario (equipos específicos, inspección, …)
   - Informar da proposta ao titor/a e a familia do alumno/a
   - Avaliar os resultados da intervención

6.7.3 Protocolo de intervención en caso de absentismo escolar

O **absentismo escolar**, considerado como non asistencia e/ou falta de puntualidade reiterada e non xustificada, constitúe unha das causas graves do *fracaso escolar*, coas funestas consecuencias que diso se derivan.

O acceso á educación básica, de forma sistemática e digna, é un dos dereitos - deberes fundamentais recollidos na Constitución Española de 1978 para os menores españois. Os artigos 27.4 e 27.5 do texto institucional din que a ensinanza

básica é obrigatoria e gratuíta, e que os poderes garantirán o dereito de todos á educación mediante unha programación xeral da ensinanza con participación efectiva dos sectores afectados, e creación de centros docentes.

A normativa vixente obriga aos diferentes organismos a loitar pola prevención e corrección do absentismo escolar, como unha lacra invalidante da nosa sociedade.

. Lei Orgánica 1/96 de Protección Xurídica do Menor.

. Lei 7/85, reguladora das Bases de Réxime Local

. Lei 5/97, da Administración Local de Galicia

. Lei 3/97, Galega de Familia, Infancia e Adolescencia

. Decretos e conseguintes Ordes de desenvolvemento, que establecen e regulan os correspondentes "regulamentos orgánicos" e "normas de organización e funcionamento" dos respectivos centros de EI e EP.

En consecuencia, as **fases de intervención** serían:

1. **Intraescolares**:

- Titoría, individual e familiar.
- Servizo de Orientación (ordinarios e/ou específicos)
- Dirección (requirimento oficial como medidas administrativas).
- Notificación á Inspección Educativa.

De non acadar solución ao absentismo do menor, darase paso protocolariamente á seguinte fase, sen esquecer que xa desde a titoría e o departamento de orientación do centro, é convinte poñer o caso en coñecemento dos Servizos Sociais do Concello, e continuar ás actuacións conxuntas e coordinadamente.

2. **Extraescolares: (outras institucións) (ANEXO 4)**

O centro educativo remitirá Informe segundo o modelo do *Protocolo de Absentismo* debidamente cumprimentado e informando a**:**

- **Administración Local. Servizos Sociais** de Atención Primaria do Concello de residencia do/a alumno/a.

  Tras a intervención realizada, os Servizos Sociais, se non obtiveran resultados correctores do absentismo co menor e a familia, remitirán o protocolo xunto co seu informe a:

- **Delegación da Vicepresidencia da Igualdade e do Benestar.** De non acadar a solución do problema remitirá tódalas actuacións á Fiscalía de Menores.

- **Administración de Xustiza (Fiscalía de Menores**).

- Outros

6.7.4 Protocolo de intervención en caso de acoso

1. **OBRIGA DE DENUNCIAR O ACOSO**

É imprescindíbel diferenciar claramente outro tipo de manifestacións violentas (sen continuidade no tempo, sen inferioridade dalgunha das persoas participantes,...) dos casos de verdadeiro acoso escolar. As situacións de acoso veñen definidas pola coincidencia simultánea de:

- evidente intención de facer dano

- condutas agresivas reiteradas

- desequilibrio de forzas entre a persoa ou persoas acosadoras e a vítima.

Calquera membro da comunidade educativa ten a obriga de poñer en coñecemento do equipo directivo do centro a posible existencia de indicios razoables dunha situación desta índole. A partir desta detección hai que realizar unha recollida de información e contraste da mesma, que permita tomar a decisión máis axeitada a cada caso concreto.(ANEXO 5: Información sobre posible caso de acoso escolar). Calquera profesor/a ou familiar do alumno/a que supostamente está a padecer acoso pode empregar para descubrir ese acoso os indicadores que se presentan neste plan para valorar a importancia do que está observando.(Anexo 6, 7)

2. CONSTATASE A EXISTENCIA DE ACOSO

Unha vez constatado que realmente se está ante un caso de acoso escolar, os pasos que haberá que seguir serán os seguintes:

1. A dirección do centro redactará un informe no que se reflictan os datos significativos recollidos na investigación, que se remitirá á Inspección Educativa. (ANEXO 8: Modelo de informe de acoso)
2. O centro informará da situación á Delegación Provincial da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria e á Fiscalía de Menores. Estas institucións débense poñer en contacto cos Servizos Sociais do Concello, se existen e, de non existir, con Vicepresidencia da Igualdade e do Benestar.
3. Convén estar en contacto cos distintos servizos e institucións para realizar actuacións coordinadas.
4. A dirección do centro manterá informado do proceso que se está a seguir ao Consello Escolar, que é o responsable de impoñer as oportunas correccións.
5. O expediente seguirá o curso establecido no *Real Decreto 732/1995*, do 5 de maio de 1995, *dereitos e deberes dos alumnos e normas de convivencia* (Capítulo III). En todo caso, ao intervir a Fiscalía de Menores, o expediente quedará en suspenso en espera da correspondente resolución xudicial.
6. O centro educativo arbitrará medidas de actuación, complementarias ás correctivas, que permitan paliar os efectos negativos da situación de acoso e eviten que se repita. Para a organización das mesmas é fundamental ter en conta a información recollida ao longo do proceso de investigación para poder adaptalas a cada caso en concreto en función das súas características. Estas actuacións levaranse a cabo coa vítima, coa persoa ou persoas agresoras e coas persoas observadoras en particular, e, dun xeito máis global, con toda a comunidade educativa.

   É moi importante a contextualización destas actuacións e que nelas estean involucradas todas as persoas ou institucións que poidan contribuír positivamente: equipo directivo, titorías, profesorado, departamento de orientación, familias, persoal non docente, equipos de orientación específicos, servizos sociais, Fiscalía de Menores, ONG, asociacións (veciñais, culturais, etc.)...

7. Estas actuacións deben ser coñecidas polo Consello Escolar, que valorará a súa eficacia.

7.- NORMAS DE CONVIVENCIA NO CENTRO

As actitudes a desenvolver na organización do Centro en materia de convivencia poderá basearse nas seguintes **Normas de Convivencia:**

7.1.-Xerais.

- Asistir a clase.
- Entrar en fila e en orden, sen entreterse nin empurrar para adiantarse.
- Manter un ton de voz axeitado.
- Chegar con puntualidade.
- Entrar directamenta a aula sen permanecer polos pasillos.
- Os alumnos que cheguen tarde incorporaranse nos cambios de clase.
- Cada mestre entra co seu grupo.
- Seguir as Orientacións do profesorado.
- Tratar con respecto e consideración a todos os membros da Comunidade Educativa.
- Non discriminar a ningún membro da comunidade escolar por razón de raza , sexo, N.E.E, ou calquera outra circunstancia persoal ou social.
- Respectar a dignidade, integridade, intimidade, ideas e crenzas de todos.
- Poñerse de acordo tendo en conta o punto de vista dos demais.
- Usar con aproveitamento as ensinanzas dadas no centro, así como respectar o dereito dos compañeiros a recibir axeitadamente as ensinanzas.

- Coidar e utilizar axeitadamente os bens e instalacións do centro.
- Respectar as pertenzas dos demais membros da comunidade educativa.
- Aprender habilidades sociais pacíficas na resolución de conflitos.
- Asistir ao centro con vestimenta axeitada.
- Prohibido o uso de teléfonos móbiles e outros dispositivos electrónicos como mecanismos de comunicación durante os períodos lectivos tanto por parte do alumnado como por parte do profesorado.
- Manter limpas e ordenadas as instalacións do centro.
- Prohibido comer nos corredores.
- Utilizar axeitadamente o aseo.
- Usar de forma correcta os materiais do centro.
- Recoller e ordenar o material empregado nos xogos de patio.
- Respectar os materiais e instalacións do centro.
- Evitar xogos violentos.
- Realizar as saídas en fila e de xeito ordenado.
- Antes de ir ao recreo coller todo o que se necesita porque unha vez saiamos non podemos volver subir a clase ata o remate do recreo.
- Non permanecer nas aulas, corredores ou baños durante o tempo de recreo si non están acompañados por un mestre.
- Acudir ás filas no momento de soar o timbre.

7.2.- De aula.

- Traballar en silencio
- Levantar a man para intervir ou preguntar algo.

- Falar por quendas e non todos /as á vez e evitar interromper nas clases.
- Falar sen berrar.
- Tratar con educación e respecto a mestres, compañeiros e persoal non docente.
- Resolver os conflitos falando, dialogando e mediando.
- Favorecer a actitude de axuda e colaboración entre compañeiros/as cando se precise.
- Na aula, permanecerase sentado, salvo cando as actividades e o profesorado considere que teñen que ser de pé.
- Non correr polas clases nin polos corredores.
- Utilizar as papeleiras sempre (tanto na aula como nos patios).
- Recoller e ordenar o material despois de usalo.
- Coidar e compartir o material escolar.
- Prohibido comer nas aulas.
- Manter limpa e ordenada a aula.
- Pedir as cousas por favor e dar as grazas.
- Pedir permiso para ir ao baño.
- Saír de forma ordenada e tranquila das aulas.

7.3.- No comedor.

- Lavar as mans e a cara antes de entrar no comedor.

- Deixar os abrigos e mochilas nos sitios indicados.

- Entrar en orden.

- Ocupar cada alumno o lugar asinado sen permanecer de pé polo comedor.

- Esperar con paciencia a que se sirva a comida.

- Adquirir bos hábitos de alimentación.

- Comer de todo.

- Non tirar a comida.

- Manter a mesa limpa e en orden.

- Respectar ao persoal colaborador, mestres e persoal de cociña.

- Respectar as instalacións, o mobiliario e facer un uso axeitado dos mesmos.

- Usar correctamente os utensilios de comedor.

- Utilizar as servilletas.

- Masticar coa boca cerrada.

- Non falar coa boca chea.

- Pedir as cousas por favor e dar as grazas.

- Tratar con respecto e obedecer aos encargados do comedor.

- Colaborar á hora de poñer as mesas.

- Falar nun ton de voz axeitado.

- Non levantarse da mesa ata rematar de comer.

- Pedir permiso para saír ao baño.

- Os colaboradores acompañarán aos alumnos mentres estes permanezan no aseo.

7.4.- Nas actividades fóra do centro.

- Seguir as intrucións dos mestres nos desprazamentos.

- Mostrar respecto pola actividade e polas persoas que as organicen ou dirixen.

- Respectar o material e as instalacións visitadas.

- Atender ás explicacións que se dean noutras actividades.

- Manterse co grupo en todo momento, non dispersarse.

- Empregar a actividade para ampliar as relacións adultos - nenos, nenos - adultos.

7.5.- Nas actividades extraescolares.

- Respectar as instalacións, o mobiliario e o material escolar fóra do horario lectivo.

- Coidar que as clases, corredores e aseos se manteñan limpos e ordenados.

- As mesmas que rexen o período lectivo.

7.6.- Familias.

- Coñecer o NOFC e o Plan de Convivencia, respectando as normas establecidas en ambos os dous documentos.

- Manter e transmitir aos seus fillos/as un plantexamento positivo respecto da Educación.

- Respectar o horario de entradas e saídas.

- Xustificar as ausencias ou alteracións do horario.

- Absterse de visitar aos seus fillos/as e de establecer titorías cos mestres no tempo de recreo ou dentro do horario lectivo.

- Non desautorizar a acción do profesorado en presenza dos seus fillos/as.

- Colaborar como principais educadores na labor educativa exercida sobre os alumnos.

- Estimular aos seus fillos/as no respecto ás normas de convivencia no centro.

- Velar porque os seus fillos/as asistan ao centro ben aseados e con roupa axeitada.

- Aportar con puntualidade os materias que se soliciten.

8.- ACTIVIDADES

Con carácter xeral intentarase realizar cada curso escolar as seguintes actividades:

8.1.-Debate e discusión o principio de curso sobre o plan de convivencia e normas de convivencia cos pais e alumnado. Informar ao alumnado destas normas de convivencia .

- Responsable: titores e directora.
- Recursos: o plan de Convivencia , as normas de convivencia e o NOFC.
- Metodoloxía: charlas informativas e debate cos pais . Activa e participativa.
- Espazos físicos: salón de actos e aulas.
- Temporalización: 1º trimestre - 1 sesión cos pais e 2 co alumnado.

8.2.-Abordarase ao longo do curso calquera incidencia puntual que altere a convivencia do centro co alumnado implicado e a súa familia, se procede.

- Responsable: titor, directora e orientadora.
- Recursos: resolución pacifica do conflito de forma dialogada e no seu caso aplicación das normas de convivencia e o NOFC.
- Metodoloxía: democrática e participativa.
- Espazo físico: o centro
- Temporalización: todo o curso

8.3.-Análise na titoría da marcha da convivencia unha vez ao final de cada trimestre, para analizalo posteriormente.

- Responsable: titor en colaboración coa orientadora.
- Recursos: debate na clase e cuestionario individual.
- Metodoloxía: participativa e consensuada.
- Espazo físico: a aula
- Temporalización: unha vez por trimestre

8.4.-Analizar e traballar as habilidades sociais e de comunicación dentro da aula e dentro do centro.

- Responsable: o titor e, de ser necesario, a orientadora.
- Recursos: o diálogo, dramatizacións,fichas...
- Metodoloxía: participativa, dinámica .
- Espazos físicos: a aula e en xeral o centro.
- Temporalización: unha vez ao mes.

8.5.- Fomentar os valores democráticos: tolerancia, igualdade, xustiza, aceptación a diversidade e resolución pacifica de conflitos.

- Responsable**:** o titor
- Recursos: material concreto elaborado polo centro ou do existente no mercado e adaptado.
- Metodoloxía: activa e participativa.
- Espazo físico: a aula
- Temporalización: todo o curso

8.6.- Celebración do DÍA DA PAZ (30 de xaneiro)

- Responsable: titores e equipo de actividades extraescolares e complementarias.
- Recursos: actividades elaboradas para a celebración.
- Metodoloxía: activa e participativa.
- Espazo físico: o Centro
- Temporalización: a semana do 30 de xaneiro e en especial ese día.

9.- ESTRATEXIAS DE INTERVENCIÓN: procedementos de actuación

Ante unha situación de conduta disruptiva poderanse aplicar as seguintes medidas correctoras:

- Cando unha persoa transgreda reiteradamente a norma, chamado a orden por parte do titor en primeiro lugar e despois polo Equipo Directivo.
- Razoar sobre as actitudes ou condutas que provocaron o conflito.
- Buscar solucións e poñelas en práctica.
- Pasado o horario de entrada, non se poderá entrar na aula ata o cambio de hora.
- Amonestación privada e verbal do mestre en cuestión.
- Información á familia. De tal xeito que este/a perciba que a súa familia e a escola están de acordo e animar ás familias a participar nas escolas de nais e pais ou en grupos de traballo de ser o caso.
- Quitarlle unha actividade que lle guste.
- Ordenar todo o material previamente desordenado.
- Reparar ou repoñer o material danado intencionadamente.
- Privación do tempo de recreo.
- Realización de actividades académicas extras.

- Retirada da actividade que se está levando a cabo.

- Instar ao alumno á reflexión da falta cometida e a pedir perdón.

- Repetir varias veces as entradas e saídas ata que se leven a cabo correctamente.

- Realización de tarefas educativas.

- Un sistema de puntuación para problemas longos e prolongados.

- Rectificación pública, cando proceda.

- Comunicación das incidencias ocorridas no comedor aos titores dos alumnos.

- Perda do dereito do uso do comedor por un período determinado.

- Prohibición temporal de participar nas actividade que se leven a cabo fóra do centro.

- Pronóstico inicial. No caso de que as alteracións sexan continuadas e/ou graves, iniciarase unha recollida de información para analizar as causas da mencionada conduta:

A) Disfuncións no proceso de ensino - aprendizaxe.

B) Situacións de tipo familiar, socio - ambiental, etc.

C) Algún tipo de déficit ou patoloxía psíquica.

- Cambio de grupo.

- Cambio de grupo por un período de ata unha semana.

- Cambio de centro.

- Suspensión do dereito de asistencia a determinadas clases ou ao centro por un período de ata tres días lectivos.

- Suspensión do dereito de asistencia a determinadas clases ou ao centro por un período de entre catro días lectivos e dúas semanas.

- Suspensión do dereito de asistencia a determinadas clases ou ao centro por un período de entre catro días lectivos e un mes.

No caso de que as anteriores actuacións non foran efectivas, abriríase un expediente disciplinario do que se falará máis adiante.

9.1.- Condutas gravemente perxudiciais para a convivencia

a) Agresións físicas ou psíquicas, inxurias e ofensas graves, ameazas e coaccións.

b) Faltas inxustificadas de puntualidade

c) Non respectar os horarios de entrada e saída de clase do seu grupo, cando toca o timbre e está no recinto escolar.

d) Non seguir as orientacións do profesorado nas actividades de aprendizaxe.

e) Non respectar o dereito á aprendizaxe dos seus compañeiros/as.

f) A falta inxustificada a clase ou non traer o xustificante.

g) Deterioro do material ou dependencias do Centro.

h) Saír do Centro en horario de clase sen permiso do profesor/a.

i) Practicar xogos que estean prohibidos e que poidan causar danos nos alumnos/as, pelexas.

j) Coller as chaves dalgunha dependencia sen permiso do profesorado.

k) Calquera acto inxustificado que perturbe levemente o normal desenvolvemento das actividades do Centro: correr polos corredores, facer ruídos inxustificados, molestar aos compañeiros/as, entorpecer a labor de ensinanza- aprendizaxe na aula...

l) Actos de discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, orientación e identidade sexual, capacidade económica, nivel social, ideoloxías, discapacidades físicas, sensoriais ou psíquicas, ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.

m) Actos de desafío á autoridade do profesorado.

n) Gravación, manipulación ou difusión por calquera medio de imaxes ou informacións que atenten contra o dereito a honra, a dignidade da persoa, a intimidade persoal e familiar e a propia imaxe dos demais membros da comunidade educativa.

o) Actuacións que constitúan acoso escolar.

p) Suplantación de personalidade e extracción de documentos do centro.

q) Danos graves causados ás instalacións ou materiais do centro.

r) Actuacións perxudiciais para a saúde.

s) A reiteración de condutas leves contrarias á convivencia.

t) O incumprimento das sancións impostas.

9.2.- Condutas leves para a Convivencia do Centro.

a) As condutas tipificadas como agresión, actos de indisciplina, inxuria que non alcancen a gravidade requerida no artigo 15 da Lei 4/2011 .

b) Portar calquera obxecto, substancia ou produto expresamente prohibido polas normas do centro.

c) Falta de asistencia inxustificada á clase e as faltas reiteradas de puntualidade.

d) A reiterada asistencia ao centro sen o material e equipamento precisos para participar activamente no desenvolvemento das clases.

e) Os actos inxustificados que prexudiquen gravemente o normal desenvolvemento das actividades do Centro.

9.3.- Expedientes disciplinarios

a) En condutas gravemente prexudiciais para a convivencia do Centro o Director decidirá a incoación do expediente e informará aos pais á vez que nomeará un profesor/a instrutor.

b) A incoación do expediente deberá acordarse nun prazo non superior a dez días dende que se coñeceron os feitos motivo da expediente.

c) Instruído o expediente darase audiencia ós pais e o alumno/a.

d) O prazo de instrución do expediente non deberá ser superior a sete días.

e) O instrutor/a, dende o momento no que se notifique o seu nomeamento , iniciará as actuacións contundentes para o esclarecemento dos feitos e as medidas correctivas.

f) Comunicarase ao Servizo de Inspección o inicio do procedemento e informaráselle da súa resolución.

g) A resolución do procedemento deberá producirse nun prazo máximo dun mes dende a data da iniciación do mesmo.

h) Excepcionalmente, o iniciarse o procedemento, ou en calquera momento do proceso o director por decisión propia ou a proposta do instrutor , poderá adoptar as medidas provisionais que estime convenientes. As medidas adoptadas deberán ser comunicadas ó Consello Escolar que poderá revogalas en calquera momento.

9.4.- Faltas de asistencia

a) As faltas de asistencia do alumnado son anotadas por todo o profesorado nun parte mensual de control da asistencia do que entregará unha copia á xefatura de estudios. A xefatura de estudios en colaboración cos titores fará o control mensual (neste caso á directora).

b) O alumnado terá que xustificar e informar das súas faltas nun prazo mínimo de dous días dende que volta ao colexio. Esta xustificación deberá estar asinada polos pais ou titores legais.

c) Cando un alumno/a falte reiteradamente sen xustificar, a xefatura de Estudios comunicarallo os pais. (neste caso dirección).

d) En caso de absentismo darase parte aos Servizos Sociais e ao Inspector da zona.

e) Si un alumno ten necesidade de abandonar o Centro no horario lectivo debe vir un adulto a recollelo, preferentemente nos cambios de clase ou no recreo e deberán cubrir o impreso de autorización correspondente.

f) Os titores, na reunión do principio de curso, deberán informar aos pais de todo o relacionado coas faltas, o seu modo de xustificación e as consecuencias.

9.5.- Puntualidade.

Profesorado e alumnado acudirán con puntualidade á clase. Os retardos deberanse xustificar por un adulto no momento.

9.6.-**Ausencias.**

Cando falte un profesor /a , este será substituído atendendo á seguinte orde:

a) Profesorado de garda.

b) Profesorado con redución horaria por coordinación .

c) Repartir aos alumnos por aulas.

Será de aplicación á normativa relativa a ausencias e permisos do profesorado.

10. RESPONSABLES DAS MEDIDAS CORRECTORAS.

A imposición das medidas correctoras de condutas leves contrarias á convivencia serán levadas a cabo por:

1. A dirección do centro, por proposta da persoa que instrúa o procedemento corrector, imporá as correccións oportunas.
2. O profesorado da alumna ou alumno.
3. A titora ou titor da alumna ou alumno.

11.- DIFUSION E SEGUIMENTO DO PLAN.

Unha vez aprobado pola comisión de coordinación pedagóxica e polo consello escolar, procederase a incorporación ao PEC .

Para a difusión do plan procederase a colgarse na páxina do centro para que toda a comunidade teña aceso ao mesmo

A comisión de convivencia será o órgano colexiado do centro encargado de coordinar e avaliar as actividades propostas no plan. Será quen dinamice, revise e estableza medidas para o fomento da cultura da paz e a mellora da convivencia escolar.

Ademais do seguimento trimestral que deberá elaborar a Comisión de Convivencia de Consello Escolar, recollendo as incidencias producidas e as actuacións levadas a cabo durante este período, ao final do curso realizarase unha avaliación para a súa inclusión na Memoria.

Entre os epígrafes a valorar, apúntanse:

Grao de participación no desenvolvemento do Plan de Convivencia (por sectores).

Grao de consecución dos obxectivos expostos.

Grao de consecución das medidas e actividades programadas.

Adecuación dos procesos metodolóxicos expostos.

Grao de satisfacción dos resultados obtidos.

Dificultades atopadas.

Proposta de mellora.

Todas as propostas de mellora que se considere necesarias iranse incluíndo no Plan nun proceso de revisión periódica, reformulación e mellora.

12. AVALIACIÓN DO PLAN

Observaremos o seguinte:

1. Se o plan é elaborado e considerado por toda a comunidade como propio (pais , profesores , persoal non docente , alumnado) e se o comparten traballando para a súa posta en práctica.
2. Se todo o profesorado consigue traballar en equipo implicándose en proxectos que afecten a convivencia.
3. Se incide sobre a práctica educativa provocando cambios e mellorando o clima do centro e das aulas.
4. O tratamento do conflito: formación da comunidade escolar para introducir a mediación como forma de resolver conflitos
5. Se nas aulas hai normas consensuadas e se respectan e se están escritas e a vista de todos.
6. Preocupación polas metodoloxías empregadas: diversas
7. Introdución de actividades diversas segundo os xeitos de aprendizaxes e diferentes capacidades: tratamento da diversidade
8. Tense en conta as situacións de desigualdades nas programacións de aula
9. Os métodos que se empregan para avaliar os alumnado:
   - Atenden á diversidade
   - Son variados e axudan a aprender
   - Útiles para introducir correccións
   - Seguen criterios para acadar as competencias básicas do alumnado ao remate da educación primaria
10. Todos os sectores (alumnado, familia, profesorado, persoal do centro..) establecen vías de comunicación e participación na organización do centro

Realizarase anualmente a revisión do plan a comezos do curso escolar.

Instrumentos de avaliación:

- Cuestionarios
- Rexistros de comportamento
- Observación directa
- Redución do nº de faltas de orde

13.- PROPOSTAS DE MELLORA

Co fin de dar unha mellor resposta á resolución e prevención de conflitos propoñemos crear unha **AULA DE CONVIVENCIA**, como lugar de reflexión e de diálogo, co fin de traballar de forma consensuada toda a comunidade educativa e así resolver e previr os conflitos que poidan darse no noso centro educativo.

Así mesmo tamén pretendemos crear unha **escola de nais e pais ou titores legais** de alumnos para propor iniciativas tendentes a previr e resolver conflitos de convivencia, mellorar a convivencia e fomentar o respecto mutuo e a tolerancia no centro educativo. As referidas propostas serán elevadas ao Consello Escolar do centro e serán recollidas na memoria anual da comisión de convivencia.

14. ANEXOS

Conflito disciplinario

Anexo 2

SOLICITUDE DE INTERVENCIÓN DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

Folla para o titor/profesorado que fai a demanda

1. **IDENTIFICACIÓN DO ALUMNO/A:**

Nome e apelidos	**Curso**

2. **MOTIVO DO INFORME:**

Data e hora:
Lugar:
Profesor (Profesionais do Centro) testigo:
Outros testimonias:

3. DESCRIPCIÓN DOS FEITOS:

4. TIPIFICACIÓN DA FALTA:

De acordo co Regulamento de Réxime Interno

5. ACTUACIONS REALIZADAS POLO TITOR:

6. COMUNICACIÓN DO CONFLICTO/FALTA A FAMILIA:

Data
Observacións da familia

7. PROPOSTA DO TITOR PARA A ACTUACIÓN DO/A XEFE DE ESTUDOS, O EQUIPO DIRECTIVO, OU COMISIÓN DE CONVIVENCIA:

8. PROPOSTA DO TITOR PARA A ACTUACIÓN DO ORIENTADOR:

9. REXISTRO DO DOCUMENTO AO EQUIPO DIRECTIVO:

Data
Firma titor
Firma equipo directivo

10. INFORME DO XEFE DE ESTUDOS: ACTUACIÓN E RESULTADOS (Si fora necesario, adxuntar informe)

11. TRASLADO DA SANCIÓN A FAMILIA:

Data

12. REXISTRO NO EXPEDENTE:

Data
Firma e selo do Centro

Conflito disciplinario

ANEXO 3

FOLLA INFORMATIVA REXISTRO DE ACTUACIONS DA ORIENTACIÓN

1. DATOS XERAIS DE IDENTIFICACIÓN:

NOME E APELIDOS DO ALUMNO/A: *DATA DE NACEMENTO*
NOME DOS PAIS/TITORES
DATA DE INICIO DO EXPEDENTE DISCIPLINARIO:

2. REXISTRO DE INCIDENTES:

Data	Tipo de falta	Alumno/s implicados	Profesores actuantes	Comunicación coa familia	Sanción	Outros profesionales requeridos	Actuacións gruapais

3. REXISTRO NO EXPEDIENTE:

Data	Firma e selo do centro

4. ACTUACIONS REALIZADAS POLA ORIENTADORA INDIVIDUALMENTE:

5. ACTUACIONS REALIZADAS POLA ORIENTADORA CO GRUPO:

(Cando fora necesarias)

6. SEGUIMENTOS DE ALUMNOS IMPLICADOS E FAMILIAS:

Data	Tipo de intervención con Alumno	Entrevista Familia	Tipo de intervención con outros alumnos	Seguimento de outros alumnos implicados	Entrevista familias de outros alumnos	Outros profesionais requiridos

7. REXISTRO DO DOCUMENTO NO EXPEDIENTE DO ALUMNO:

Data ASINADO

PROTOCOLO DE ACTUACIÓN ABSENTISMO ESCOLAR

ANEXO 4

ALUMNO: ....

CENTRO:... ....

LOCALIDADE:.. ....

Data de Inicio: Curso:

1. Datos socio - familiares

1..1. Datos do menor

Nome: ....

Apelidos:..................................... ....

Data de Nacemento:................... ....

Enderezo: ....

Teléfono:..................................... ....

1..2. Datos familiares

Nome do pai: ……………..

Profesión: ………………….

Nome da Nai:.............................. ....…

Profesión:...........…………………

Se é o caso, nome e apelidos da persoa responsable do menor (parentesco).

Número total de irmáns:............... ....

Número de membros da unidade familiar: …………

Lugar que ocupa:........................ ....

Número de membros da unidade familiar: ………………….

No caso de haber outros irmáns no mesmo Centro, indicar nome e curso no que se atopan matriculados.

Nome …………………. Curso …

Nome …………………. Curso …

Nome …………………. Curso …

1..3. Observacións:

………………………………………………………………………………
………………………………………………………………………………
………………………………………………………………………………

2. DATOS ESCOLARES

2.1. Centro escolar

Nome:...

Enderezo:...

Teléfono: ....

Director:..

2.2. Escolarización do alumno

a) Etapa na que se atopa matriculado:

Ciclo: .... Curso....................................

Titor/a: ....

b) Último centro onde estivo matriculado:

....

Etapa:.......... Ciclo ....: Curso: ....

c) ¿Hai constancia dalgunha problemática habida

nese centro?

☐ Si ☐ Non

De contestar afirmativamente, dicir cáles:

....

2.3. Rendemento escolar

a) Por debaixo da súa capacidade .... ☐ Si; ☐ Non

De contestar afirmativamente:

- Por interferencias familiares........ ☐
- Por absentismo (enfermidade, abandono familiar …) … ☐
- Por alteración emocional (Ansiedade, hiperactividade …) ☐
- Outros .... ☐

b) Aporta material escolar .... ☐

c) Participa en actividades extraescolares ☐

3. PROBLEMAS SOCIO-FAMILIARES

3.1. Hixiene e vestido

	SI	NON	N/S
Frecuentemente vai o colexio sen asear …...	☐	☐	☐
Vestimenta impropia á estación do ano …. …..	☐	☐	☐

3.2. Condicións de vida

Obsérvase atención sanitaria inadecuada	☐	☐	☐
Presenta síntomas de alimentación deficiente	☐	☐	☐

Presenta síntomas de falta de descanso ☐ ☐ ☐

Asume algún tipo de responsabilidade familiar ☐ ☐ ☐

Existen sospeitas de trato inadecuado ☐ ☐ ☐

Indicios de vivenda inadecuada ☐ ☐ ☐

Hai indicios de que durante o día non ten a atención dun adulto (motivos laborais, enfermidade, despreocupación, etc.) ☐ ☐ ☐

3.3. Hábitos sociais inadecuados

Sospeitas de prácticas de mendicidade ☐ ☐ ☐

Tendencia ao furto ☐ ☐ ☐

Sospeitas de consumos de tóxicos ☐ ☐ ☐

En caso afirmativo e de coñecelo, indicar as sustancias

………………………………………………………………………………………………
………………………………………………………………………………………………

3.4. Relacións cos seus iguais e co profesorado

Ten comportamento agresivos cos profesores ☐ ☐ ☐

Ten dificultades de integración no grupo por:

- Manter unha conduta pasiva ☐ ☐ ☐
- Manter unha conduta agresiva ☐ ☐ ☐
- Illarse ☐ ☐ ☐
- Íllano ☐ ☐ ☐
- Outros ☐ ☐ ☐

3.5. Situación familiar

(Sinalar os datos máis relevantes que se coñezan: enfermidades, incapacidades, toxicomanía, conflitos familiares, etc.)

………………………………………………………………………………………………
………………………………………………………………………………………………
……………………………………………………………

3.6. Garda ou tutela

Estivo ou está baixo a garda da

Administración.............................. ☐ ☐ ☐

De selo caso sinalar cál:

………………………………………………………………………………………………
………………………………………………………………………………………………
………………………………………………………………………………………………

4. PROBLEMÁTICA ESCOLAR ACTUAL

4.1. Data de inicio da súa problemática actual

....

....

4.2. Faltas de asistencia (especificar se se trata de horas ou xornadas completas)

MESES	Días lectivos	FALTAS DE ASISTENCIA		F. DE PUNTUALIDADE		OBSERVACIÓNS
		Xustificadas	Non Xustif.	Xustificadas	Non Xustif.	
Setembro						
Outubro						
Novembro						
Decembro						
Xaneiro						
Febreiro						
Marzo						
Abril						
Maio						
Xuño						
TOTAIS						

4.3. Breve descrición das situacións que se poidan relacionar como posibles causas do absentismo

....

....

....

....

....

....

....

....

4.4. Contactos establecidos polo Centro escolar coa familia e xeito de facelos

Data	Medio de contacto	Dilixencia de constancia (1)	Resposta familiar

(1) Consignar SI ou NO

5. ACTUACIÓNS LEVADAS A CABO NO CENTRO ESCOLAR

Indicar as intervencións levadas a cabo así como os resultados obtidos:

5.1. Titor

....

....

....

....

Proposta: ....

....

Data: .... Fdo.: ....

5.2. Departamento de Orientación

....

....

....

....

Proposta: ....

....

Data: .... Fdo.: ....

5.3. Dirección

....

....

....

Proposta: ....

....

Data: .... Fdo.: ....

5.4. Inspección Educativa..

....

....

....

Proposta (Si procede) ....

....

Data:: .... Fdo.: ....

5.5. Equipo de Orientación Específico (Si procede)

....

....

....

....

Proposta: ....

....

Data: .... Fdo.:

Anexo 5 : INFORMACIÓN SOBRE POSIBLE CASO DE ACOSO ESCOLAR

CENTRO	
ENDEREZO	
TELÉFONO	

ORIXE DA INFORMACIÓN

Profesor/a do grupo	
Outro/a profesor/a	
Titor/a	
Orientador/a	
Persoal non docente	
Agredido/a	
Observador/a	
Familiar da persoa agredida	
Outro pai/nai	
Servizos médicos	
Asistencia social	
Outros (………………………………….)	

PERSOA ACOSADA

NOME	
CURSO	
GRUPO	

FEITOS OCURRIDOS

DESCRIPCIÓN DOS FEITOS	MEDIDAS EN CURSO

Anexo 6: INDICADORES FAMILIARES SOBRE UN POSIBLE CASO DE ACOSO

CENTRO	
ALUMNO/A	
GRUPO	

CONDUTAS que se manteñen mais de dúas semanas		SEMPRE	AS VECES
RELACIÓNS SOCIAIS	Cambios nas súas relacións persoais (novos amigos) fora do centro		
	Busca a compañía de persoas adultas		
	Cambia as rutas para dirixirse a casa ou ao colexio		
	Prefire estar so/a		
	Abandona actividades que antes lle gustaban sen razón aparente		
	Descoida o seu aspecto físico		
	Comentarios negativos sobre a súa clase ou seu colexio		
	Prefire quedar na casa que saír		
ESTADOS DE ÁNIMO	Estado de ansiedade		
	Desconfianza nos demais		
	Desinterese		
	Tendencia a tristeza e a chorar con facilidade		
	Nerviosismo repentino		
	Cambios nas rutinas relacionadas co sono		
	Perda de apetito/Cambios nas rutinas de alimentación		
	Cambios de humor		
	Molestias físicas: vómitos,dores …		
	Desconfianza en si mesmo		
	Actuacións agresivas: malas contestacións, agresividades cos irmás..		
OU	Actitudes negativa hacia as tarefas escolares		

TRAS ACTITUDES	Baixa a calidade dos seus traballos		
	Desaparécelle pertenzas escolares ou persoais		
	Fai actividades ou tarefas que non lle corresponden		
	Pide cartos mais do habitual		
	Deixa de recibir visitas, chamadas.. dos amigos/as		
	Nerviosismo cando se vai a saír da casa		
	Nerviosismo ante o teléfono,uso de Internet, móbil …		
	Rompe pertenzas, traballos … sen razón		
	Desinterese en actividades que antes lle interesaban		
	Non quere falar das súas relacións		
	No colexio ven moi canso		
	Permanece coa vista perdida		
	Na súa roupa aparecen manchas, cortes, destrozos non xustificados		
	Maratóns no corpo, cara …		

Anexo 7: INDICADORES ESCOLARES SOBRE UN POSIBLE CASO DE ACOSO

CENTRO	
ALUMNO/A	
GRUPO	

CONDUTAS que se manteñen mais de dúas semanas		SEMPRE	AS VECES
RELACIÓNS SOCIAIS	Cambios nas súas relacións persoais (novos compañeiros non habituais) no do centro		
	Busca a compañía de persoas adultas (no patio, corredores ou na saída)		
	Cambios nos tempos de chegada ao colexio e nas saídas		
	Prefire estar so/a		
	Abandona actividades que antes lle gustaban sen razón aparente		
	Descoida o seu aspecto físico		
ESTADOS DE ÁNIMO	Estado de ansiedade		
	Desconfianza nos demais		
	preocupación		
	Desinterese		
	Tendencia a tristeza e a chorar con facilidade		
	Nerviosismo repentino		
	Dificultades de comunicación nas tarefas		
	Dificultades e comunicación nas relacións co grupo		
	Diminución da autonomía persoal		
	Cambios de humor		
	Molestias físicas: vómitos,dores …		
	Desconfianza en si mesmo		
	Actuacións agresivas: malas contestacións		
OU	Actitudes negativa cara as tarefas escolares		

TRAS ACTITUDES	Baixa a calidade dos seus traballos		
	Desaparécelle pertenzas escolares ou persoais		
	Prefire traballar so/a		
	Baixa no seu rendemento escolar, por debaixo do acostumado		
	Diminución da autoestima		
	Ponlle alcumes que non lle gustan		
	Cando fala o resto ríese del/dela		
	Rompe pertenzas, traballos… sen razón		
	Desinterese en actividades que antes lle interesaban		
	Actitude pasiva ante situacións violentas nas que non está implicado/a		
	Actitude pasiva en xeral: tenta pasar desapercibido/a		
	Permanece coa vista perdida		
	Na súa roupa aparecen manchas, cortes, destrozos non xustificados		
	Maratóns no corpo, cara …		
	Dificultade de concentración nas tarefas		
	Non se presenta para realizar actividades voluntario/a		
	O grupo aplaude cando o adulto recrimina ao neno/a		

Anexo 8: MODELO DE INFORME DE ACOSO ESCOLAR

DATOS DO CENTRO

CENTRO	
ENDEREZO	
TELÉFONO	
CORREO ELECTRÓNICO	

DATOS DOS/AS IMPLICADOS/AS

a) PRESUNTA VÍCTIMA

NOME E APELIDOS	
CURSO	

b)PRESUNTO/S ACOSADOR/ES

NOME E APELIDOS
CURSO

c)TESTEMUÑAS

ALUMNO/S (especificar nomes e curso)	
PROFESORADO	
PERSOAL NON DOCENTE	

OUTRAS PERSOAS (especificar nomes e relación co centro)	

DATOS SOBRE OS SUCESOS OCORRIDOS

1)LUGAR, DATAS, FRECUENCIA

LUGAR	DATA	SUCEDE CON FRECUENCIA SI/NON
Na clase do grupo		
Patio		
Noutra clase (Especificar)		
Ximnasio		
Corredores		
Comedor		
Autobús		
Acesos ao colexio		
Fora do centro		
Outros (especificar)		

OBSERVACIÓNS:

……………………………………………………………………………………………
……………………………………………………………………………………………
……………………………………………………………………………………………
……………………………………………………………………………………………
……………………………………………………………………………………………
……………………………………………………………………………………………
……………………………………………………………………………………………
……………………………………………………………………………………………
……………………………………………………………………………………………
……………………………………………

1- Raramente	3- Habitualmente
2- De cando en vez	4- Diariamente

2) TIPO DE ACOSO

TIPO	ACCIÓNS	REPETICIÓN			
		1	2	3	4
VE RB AL	Alcumes				
	Insultos				
	Provocacións				
	Desprestixio (comentarios en relación co aspecto físico, raza,relixión, costumes, gustos..)				
	Ridiculización pública				
	Linguaxe non verbal despectivo				
	Comentarios sexistas ou xenófobos				
	Outros: (sinalar)				

FÍSICO	Incomodar (descoloca as cousas,empuxóns suaves, tirarlle da roupa..)				
	Agochar as súas cousas				
	Intimidación (ameazas de violencia física, amago de pegarlle..)				
	Agresións leves				
	Golpes illados				
	Tundas				
	Extorsión (facer as cousas doutros, traer cartos a outros…)				
	Outros (sinalar cales)				
SOCIAL	Non dirixirlle a palabra				
	Buscar o seu illamento no grupo e no centro				
	Difundir informacións falsas sobre a persoa				
	Humillacións				
	Ridiculizacións das súas opinións. Gustos, aspecto..na súa presenza ou na ausencia				
	Comentarios negativos sobre o grupo ao que pertence (sexo, raza, relixión,..)				
	Outros (sinalar cales)				
MEDIOS TÉCNICOS	Mensaxes de móbil ofensivas, intimidatorias ou non desexadas				
	Correo electrónico ofensivo, intimidatorio ou non desexado				
	Utilización da súa imaxe sen permiso				
	Utilización da súa imaxe modificada para ridiculizar				
OUTRO					

Observacións (Información relevante non incluída, consecuencias observadas na vítima, accións xa en marcha, posibles accións a curto prazo, conclusións…)

Data e sinatura

DIRECCIÓN DO CENTRO

RESPONSABLE/S DO INFORME

DOCUMENTOS QUE FACILITAN A AVALIACIÓN DA CONVIVENCIA DENTRO DA AULA

Relación profesor/a - alumnado

Variables	Valoración		
	SI	NON	Observacións
1. Falo cos alumnos/as e pregúntolles polas súas cousas			
2. Estou aberto ás súas preocupacións			
3. Observo a súa conduta de xeito espontáneo mentres traballan			
4. Observo os seus xogos			
5. Coñezo as súas familias e manteño entrevistas con elas			
6. Coñezo as relacións de liderazgo e rexeitamento que hai na clase			
¿Qué fago eu para coñecer internamente a miña aula e para coñecer a relación da miña aula co resto dos grupos do centro?			
7.			
8.			
9.			

Participación do alumnado na xestión da aula

Variables	Valoración		
	SI	NON	Observacións
1. Os alumnos/as participan na elaboración das normas da clase e na selección das mesmas			
2. Todos os alumnos/as teñen asumidas responsabilidades que van asumindo en diferentes momentos, días ou períodos establecidos			
3. Fago respectar as quendas de palabra			
4. Promovo que os alumnos/as se escoiten entre eles			
5. Respecto e fago respectar as deficiencias e diferenzas dos alumnos/as: físicas, intelectuais, retraso madurativo, dificultades da fala, baixo rendemento e busco a complicidade de todos para axudar a superalas			
6. Incorporo os acordos da clase e a revisión dos mesmos como parte do proceso de traballo			
¿Qué fago eu para ter unha boa convivencia na miña aula?			

Cohexión do grupo

Variables	Valoración		
	SI	NON	Observacións
1.Establezo o compañeirismo como relación primordial entre os alumnos/as tanto dentro coma fóra da clase e do centro			
2. Programo actividades de equipo			
3. Ensino os meus alumnos/as a compartir			
4. Establezo mecanismos para que dentro do grupo prevaleza a axuda fronte á competitividade			
5. Promovo a titoría entre iguais			
6. Promovo xogos colectivos			
7. Prantexo os meus alumnos/as traballos de responsabilidade compartida			
¿Qué fago eu para fomentar as boas relacións entre os meus alumnos/as?¿E tamén entre o meu grupo e o resto dos grupos?			

Abordar e converter os conflitos de xeito construtivo e educativo

Variables	Valoración		
	SI	NON	Observacións
1. Ensino tolerancia entre o alumnado de diferentes razas, diferentes ideas, relixións, incluso descendendo a aspectos como marcas de roupa ou calzado...			
2. Manteño entrevistas persoais e reunións de grupo para afrontar os problemas suscitados entre eles			
3. Procuro que entre os meus alumnos/as non existan insultos e faltas de respecto			
4. Esixo o respecto entre todos/as e tamén cas súas pertenzas			
5. Procuro que o alumnado participe e faga súa a resolución dos conflitos			
6. Estou atento/a aos problemas individuais e de grupo que existen entre os meus alumnos/as			
7. Utilizo técnicas de dinámicas de grupos como Rol playing no prantexamento e resolución de conflitos			

¿Qué fago eu para resolver e reconverter os conflitos?

INVENTARIO DE OBSERVACIÓN DUNHA AULA

O grupo de mestres que reciben o inventario observan durante unha semana unha aula e fan un rexistro das incidencias. Engádense nos espazos en branco os incidentes non contemplados previamente

	Día 1	Día 2	Día 3	Día 4	Día 5
Chegan tarde					
Están fora de sitio					
No traen material de traballo					
Insúltanse, ameázanse					
Berran, moito ruído					
No atenden as explicacións					
Pintan mesas, cadeiras, etc					
Collen cousas sen permiso					
Pelexas, pequenas loitas					
Lanzan cousas					
Fanse burla, rinse uns dos outros					
Traballan ordenadamente					
Manteñen o respecto entre eles					
Colaboran nas tarefas					